

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนก ชวนานนท์. 2534. คู่มือมะขามหวาน. กรุงเทพฯ : พิมพ์สวย.
- กรมศุลกากร. สถิติการนำเข้าและส่งออกของน้ำผึ้ง พ.ศ.2531-2534. สถิติการนำเข้าและส่งออกสินค้าแยกตามรายประเภท. กระทรวงการคลัง. กรุงเทพมหานคร.
- จารุพันธุ์ ทองแถม.ม.ล. 2526. ลัมปัตรและอุตสาหกรรมลัมปัตรในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : อักษรนิเทศ.
- ไชยา อ้อยสูงเนิน. 2531. การเลี้ยงผึ้ง. กรุงเทพฯ : เรืองแสงการพิมพ์.
- ปัญญา โปธิ์สิริรัตน์ และ สุรเชษฐ จิตตยวิกุล. 2534. เทคนิคการทำไวน์และน้ำส้มสายชู. - (ม.ป.ท.)
- ประดิษฐ์ ครัววัฒนา. 2520. ไวน์ผลไม้เกษตร. อาหาร. 7(1) : 2-4.
- _____ . มาลัย บุญรัตนกรกิจ และ ฉกามาศ วงศ์ข้าหลวง. 2530. การเปรียบเทียบคุณภาพของไวน์ที่ได้จากการหมักโดยใช้เชื้อยีสต์ต่าง ๆ. อาหาร. 17(4) : 205-212.
- _____ . 2533. หลักการเบื้องต้นของการชิมไวน์. อาหาร. 12(2) : 89-98.
- _____ . 2535. ความลับและความรู้บนฉลากไวน์. อาหาร. 22(2) : 49-52.
- ปราโมทย์ สรรมรัตน์. 2531. การปรับความเป็นกรดในการทำไวน์ผลไม้. อาหาร. 18(2) : 105-106.
- _____ . 2532. หลักการเตรียมน้ำผลไม้หมักไวน์ให้มีรสอร่อย. อาหาร. 19(1) : 33-47.
- ลักขณา รุจนะไกรกานต์ และ นิธิยา รัตนานนท์. 2533. หลักการวิเคราะห์อาหาร. ภาควิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิไล เทวกุล ณ อุษงยา. 2517. การศึกษาวิเคราะห์กรดอินทรีย์ในผลไม้. กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ. กรมวิทยาศาสตร์บริการ.

สามารถ พรหมศิริ. 2534. การทำไวน์. กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือเกษตรชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สวัสดี ยุวชิต. 2529. กระเจี๊ยบแดง. ข่าวกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 หน้า 13-14.

สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ. 2532. ชีววิทยาของผึ้ง. กรุงเทพฯ : ตันอ้อ.

_____. 2530. ผึ้งและน้ำผึ้ง. หนังสือชุดความรู้คู่ไทย ลำดับที่ 3021. กรุงเทพฯ : องค์การการค้าสุรสา.

ศิษย์ วสุนธราภิวัดณ์. 2535. คู่มือความรู้เกี่ยวกับเหล้าไวน์และการบริการ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.

อรพิน ภูมิภมร. 2526. จุลินทรีย์ในเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์และอาหารหมักนึ่งเมือง.

ภาควิชาเทคโนโลยีชีวภาพ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

Adam, L. and Postel, W. 1992. Behaviour of volatile compounds during continuous distillation of spirit in relation to alcohol strength. Aus. and N.Z. wine Ind. J. 7(1):29-33.

Amerine, M.A., Berg, H.W. and Cruess, W.V. 1972. The Technology of Wine Making. 3rd ed. Connecticut : AVI Publishing Company.

Amerine, M.A. and Singleton, V.L. 1972. Wine : An Introduction for Americans. 6th ed. Berkeley : University of California Press.

Amerine, M.A. and Ough, C.S. 1974. Wine and Must Analysis. New York : John Wiley & Sons.

A.O.A.C. 1975. Official methods of analysis. 12 th ed. Washington, D.C. : Association of Official Analytical Chemists.

A.O.A.C. 1984. Official methods of analysis. 14 th ed. Washington, D.C. : Association of Official Analytical Chemists.

Berthhold, R. 1992. A New Concept in Mead Making. Am. Bee Journal. 132(2) : 97-101.

- Cochran, W.G. and Cox, G.M. 1957. Experimental Designs. New York :
John Wiley & Sons.
- Codex Alimentarius Commission. 1969. Recommended european regional
standard for honey. (n.p.)
- Dennis, C.B. 1957. A Background to Mead making. 3 rd ed. England :
Central Associate Beekeepers.
- Joshi, V.K., Attri, B.L., Gupta, J.K. and Chopra, S.K. 1990. Comparative
fermentation behaviour, physicochemical characteristic and
qualities of various fruit-honey wines. Indian J. of Hort.
47(1) : 49-54.
- Kime, R.W., McLellan, M.R. and Lee, C.Y. 1991. An Improved Method of
Mead Production. Am. Bee Journal. 131(6) : 394-395.
- Kunkee, R.E. and Amerine, M.A. 1970. The Yeasts Vol III. New York :
Academic Press.
- Meilgarrrd, M., Civille, G.V. and Carr, B.T. 1990. Sensory Evaluation
Techniques. 4 th ed. Florida : CRC Press.
- Morse, R.A. 1980. Making Mead. New York : Wic Was Press.
- Rankine, A. and Bridson, D.A. 1971. Glycerol in Australian wines and
factors influencing its formation. Am. J. Enol. 22 : 6-12.
- Reed, G. and Nagodawithana, T.W. 1991. Yeast Technology. New York :
AVI Publishing Company.
- Ruth, J.H. 1986. Odor threshold and irritation levels of several
chemical substance. Am. Ind. Hyg. Assoc. J. 47 : 142-151.
- Simpson, R.F. 1980. Volatile aroma components of Australia port wines.
J. Sci. Food Agric. 31 : 214-222.
- Steinkraus, K.H. and Morse, R.A. 1966. Factors influencing the
fermentation of honey in mead production. J. of Apic. Res.
5(1) : 17-26.

Vine, R.P. 1981. Commercial Winemaking. Connecticut : AVI Publishing Company.

William, A.A., Lewis, M.J. and May, H.V. 1983. The volatile flavour components of commercial port wines. J. Sci. Food Agric. 34 : 311-319.

Wotton, M., Weekes, G.C. and Lee, T.H. 1983. Sugar utilisation and glycerol and ethanol production during mead production. J. of Food Tech. in Aus. 35(5) : 252-255.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

วิธีวิเคราะห์และวิธีเตรียมวัตถุดิบ

ก.1 วิธีวิเคราะห์ปริมาณความชื้น (ลักขณา รุจนะไกรกานต์ และ นิธิยา รัตนাপนนท์, 2533)
อุปกรณ์

vacuum oven

วิธีการทดลอง

ชั่งน้ำผึ้งตัวอย่างมา 5 กรัม ใส่ในภาชนะสำหรับหาความชื้นที่ผ่านการอบและทราบน้ำหนักแน่นอน อบใน vacuum oven ที่อุณหภูมิ 70 °C จนได้น้ำหนักคงที่ คำนวณปริมาณน้ำที่หายไป

ก.2 วิธีวิเคราะห์ปริมาณเถ้า (ลักขณา รุจนะไกรกานต์ และ นิธิยา รัตนापนนท์, 2533)
อุปกรณ์

furnace

วิธีการทดลอง

ชั่งน้ำผึ้งตัวอย่างมา 5 กรัม ใส่ใน crucible ที่ผ่านการเผาและทราบน้ำหนักแน่นอน นำน้ำผึ้งตัวอย่างไปเผาใน furnace อุณหภูมิ 550 °C จนเกิดการเผาไหม้อย่างสมบูรณ์

ก.3 วิธีวิเคราะห์ปริมาณกลีเซอรอล

ตามวิธีของ AOAC 11.010 (1975)

อุปกรณ์

water bath

สารเคมี

1. milk of lime (CaO 15 g/100 ml)
2. absolute alcohol
3. alcohol 90 %
4. anhydrous ether

วิธีการทดลอง

1. นำไวน์ 100 ml ใส่ใน porcelain dish ระบายบน water bath ที่อุณหภูมิ 85-90 °C ให้เหลือไวน์ประมาณ 100 ml
2. ชั่งทรายละเอียด 5 g และ milk of lime 4-5 ml ใส่ลงรวมกับไวน์ที่ระเหยได้ นำไประเหยต่อจนเกือบแห้ง
3. เติมแอลกอฮอล์ 90 % ปริมาณ 50 ml ให้ความร้อนบน water bath จนของผสมเดือดพร้อมทั้งคนอย่างสม่ำเสมอ
4. เทของผสมที่ได้ลงใน flask โดยผ่านกระดาษกรอง ล้างส่วนที่ติดกับ porcelain dish ด้วยแอลกอฮอล์ 90 % ที่ร้อน จนกระทั่งได้ filtrate ประมาณ 150 ml
5. ระบาย filtrate ที่ได้บน porcelain dish จนแห้งสนิท
6. เทของผสมที่ได้ลงใน flask ล้างส่วนที่เหลือด้วย absolute alcohol 20 ml และ anhyd. ether 3 ครั้ง ๆ ละ 10 ml พร้อมทั้งเขย่าหลังจากเติมแต่ละครั้ง
7. ตั้งทิ้งไว้จนใส เทผ่านกระดาษกรอง ล้าง flask ด้วยของผสมระหว่าง absolute alcohol-anhyd. ether (2:3) เทผ่านกระดาษกรอง
8. ระบาย filtrate จนแห้งสนิท แล้วอบที่ 98-100 °C นาน 1 hr.
9. ชั่งน้ำหนักแล้วจุดไฟเผา (ignite) ชั่งน้ำหนักอีกครั้ง
 นน.กลีเซอรอล (g) = นน.ตัวอย่างหลังเผา(g) - นน.ตัวอย่างก่อนเผา(g)

ก.4 วิธีวิเคราะห์ปริมาณเอทิลอะซิเตท

ตามวิธีของ AOAC 9.067 (1984)

อุปกรณ์

ชุดกลั่น reflux

สารเคมี

1. สารละลาย NaOH 0.1 N
2. carborundum
3. สารละลาย H₂SO₄ 0.1 N

วิธีทดลอง

1. นำไวน์ 200 ml ใส่ flask เติมน้ำ 35 ml และ carborundum ลงไปเล็กน้อย กลั่นซ้ำ ๆ จนได้ distillate ประมาณ 200 ml
2. นำ distillate 100 ml ใส่ flask เติมสารละลาย NaOH 0.1 N ให้มากเกินไปพอ กลั่น reflux นาน 2 hr. ทิ้งไว้ให้เย็น
3. ไตเตรตต่างที่มากเกินไปพอด้วยกรด H_2SO_4 0.1 N แล้วคำนวณเอสเทอร์ในรูปของเอทิลอะซิเตท

ก.5 วิธีวิเคราะห์ปริมาณอะเซทาลดีไฮด์

ตามวิธีของ AOAC 9.068 (1984)

อุปกรณ์

ชุดกลั่น reflux

สารเคมี

1. สารละลาย $NaHSO_3$ 0.05 N.
2. สารละลาย $Na_2S_2O_3$ 0.05 N.
3. สารละลาย I 0.05 N.

วิธีการทดลอง

1. นำ distillate 100 ml จากข้อ 1 (ก.4) ใส่ flask ต้มน้ำ 100 ml และสารละลาย $NaHSO_3$ 0.05 N. ให้มากเกินไปพอ (สารละลาย $NaHSO_3$ ที่มากเกินไปพอจะทำให้ปฏิกิริยาพอดีกับสารละลาย I 25 ml) ตั้งทิ้งไว้ประมาณ 30 นาที เขย่าเป็นครั้งคราว
 2. เติมสารละลาย I 0.05 N. ให้มากเกินไปพอและไตเตรตส่วนที่มากเกินไปพอนี้ด้วยสารละลาย $Na_2S_2O_3$ 0.05 N.
 3. ทำ blank โดยใช้ปริมาตรของสารละลาย I และ $NaHSO_3$ ที่ใช้ในไวน์
- คำนวณเป็นอะเซทาลดีไฮด์ (mg/volume of wine) =
- $$\frac{[\text{ปริมาตรสารละลาย } Na_2S_2O_3 \text{ ที่ไตเตรตไวน์ (ml)} - \text{ปริมาตรสารละลาย } Na_2S_2O_3 \text{ ที่ไตเตรต blank (ml)}] \times 1.1}{}$$

ส่งตัวอย่างวิเคราะห์ที่กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ก.6 วิธีวิเคราะห์กรดทั้งหมด (ลักษณะ รุจนะไกรกานต์ และ นิธิยา รัตนาปนนท์, 2533)

อุปกรณ์

ชุดกลั่น reflux

สารเคมี

1. สารละลาย NaOH 0.1 N
2. Phenolphthalene

วิธีการทดลอง

1. บีเปตไวน์ 25 ml ใส่ใน flask นำไปกลั่น reflux นานประมาณ 20 นาที ล้างปลาย condenser ด้วยน้ำกลั่นเล็กน้อย
2. นำไปไตเตรทขณะร้อนกับสารละลาย NaOH 0.1 N โดยใช้ phenolphthalene เป็นอินดิเคเตอร์

คำนวณหาปริมาณกรดทั้งหมดในรูปกรดซิตริก

ก.7 วิธีวิเคราะห์ปริมาณกรดระเหย (ลักษณะ รุจนะไกรกานต์ และ นิธิยา รัตนาปนนท์, 2533)

อุปกรณ์

1. steam distillator
2. ชุดกลั่น reflux

สารเคมี

1. สารละลาย NaOH 0.1 N
2. Phenolphthalene

วิธีการทดลอง

1. บีเปตไวน์ 50 ml ใส่ใน flask นำไปกลั่น reflux นานประมาณ 20 นาที ทำให้เย็น ล้างปลาย condenser ด้วยน้ำกลั่นเล็กน้อย
2. ปรับความร้อนเพื่อต้มให้ปริมาตรของของเหลวใน flask ลดลงเหลือประมาณ 25 ml
3. นำไปกลั่นโดยวิธี steam distillation เก็บของเหลวที่กลั่นได้ให้ได้ปริมาตร 200 ml

4. ไตเตรทของเหลวที่กลั่นได้กับสารละลาย NaOH 0.1 N โดยใช้ phenolphthaleine เป็นอินดิเคเตอร์

คำนวณหาปริมาณกรดที่ระเหยได้ทั้งหมดในรูปกรดอะซิติก

ก.8 วิธีวิเคราะห์ปริมาณกรดไม่ระเหย (ลักษณะ รุจนะไกรกานต์ และ นิธิยา รัตนาปนนท์, 2533)

คำนวณโดยนำค่าปริมาณกรดที่ระเหยได้(ก.7) ไปลบออกจากปริมาณกรดทั้งหมด (ก.6) คิดในรูปกรดอะซิติก

ก.9 วิธีวิเคราะห์ปริมาณ 3-methyl-1-butanol

ดัดแปลงจากวิธีของ AOAC 11.012 (1984)

วิเคราะห์โดยใช้ gas chromatography ที่สภาวะดังนี้

column : carbowax

carrier gas : N₂

flow rate, ml/min : 50

injector temp., °C : 250

column temp., °C → -220

ส่งตัวอย่างวิเคราะห์ที่ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก.10 วิธีเตรียมกระเจี๊ยบแห้งในการหมักไวน์น้ำผึ้งกระเจี๊ยบ

ชั่งน้ำหนักกระเจี๊ยบแห้ง 1.5 2.0 และ 2.5 % (W/V) ต้มกับน้ำ 100 ml จนเดือด ไม่ต้องเคี้ยว กรองผ่านผ้ากรอง ปรับปริมาตรน้ำกระเจี๊ยบที่ได้ด้วยน้ำให้ได้ปริมาตรทั้งหมด 100 ml นำไปวัด pH ได้ 2.35 (กระเจี๊ยบแห้งมีความเป็นกรด 10.62 ๘/100 ๘)

ก.11 วิธีเตรียมมะขามเปียกในการหมักไวน์น้ำผึ้งมะขาม

ชั่งน้ำหนักมะขามเปียก 1.5 2.0 และ 2.5 % (W/V) คั้นด้วยน้ำ 100 ml กรอง

ผ่านผ้ากรองเพื่อลดตะกอนในระหว่างการหมัก นำไปวัด pH ได้ 2.50 (มะขามเปียกมีความเป็นกรด 0.85 ๕/100 ๕)

ก. 12 วิธีการกลั่นแอลกอฮอล์เพื่อใช้ในการผลิตไวน์น้ำผึ้งผลไม้อย่างแรง
อุปกรณ์

- ชุดกลั่นประกอบด้วย - ขวดก้นกลม
- เทอร์โมมิเตอร์
- กระจบอกตวง
- condenser
- adapter

วิธีการกลั่น

นำไวน์ที่หมักจนสมบูรณ์แล้ว (น้ำตาลเป็นศูนย์) และไม่ผ่านการกรอง มากลั่นที่อุณหภูมิ 90 °C เก็บ distillate ที่ได้ในกระจบอกตวง จนได้ปริมาตรประมาณ 1 ใน 10 ของไวน์ เริ่มต้น distillate ที่ได้จะมีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ประมาณ 75 %

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ๒

แบบทดสอบการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส

1. แบบทดสอบการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสไว้น้ำผึ้งแบบ scoring test

วันเดือนปี _____ เวลา _____ ชื่อ-นามสกุล _____ เพศ _____

โปรดพิจารณาคุณลักษณะและชิมไว้น้ำผึ้ง และให้คะแนนตามรายละเอียดที่กำหนดซึ่งตรงกับความคิด
เห็นของท่านมากที่สุด (กรุณาจดหมายเหตุประกอบการพิจารณา)

คุณลักษณะ	รายละเอียด	รหัสตัวอย่าง		
ความใส (15 คะแนน)	ขุ่นเล็กน้อย (cloudy) (1-5) ใสแต่มีตะกอนเล็กน้อย (clear) (6-10) ใสเป็นประกาย (brilliant) (11-15)			
สี (15 คะแนน)	สีเข้ม/อ่อนเกินไป [ระบุ] (1-7) สีดีแล้ว (8-15)			
กลิ่น (30 คะแนน)	กลิ่นน้ำผึ้ง ไม่มีกลิ่นน้ำผึ้ง (1-5) มีกลิ่นน้ำผึ้งเล็กน้อย (6-9) มีกลิ่นน้ำผึ้งแรง (11-15) มีกลิ่นน้ำผึ้งแรงมาก (15-20) กลิ่นน้ำส้มสายชู/กลิ่นแปลกปลอม : SO ₂ , ยีสต์ ฯ (1-5) มีกลิ่นคั่งกลาวชัดเจน (6-9) มีกลิ่นคั่งกลาวเล็กน้อย (10)			
รส (30 คะแนน)	รสเปรี้ยว มีรสเปรี้ยวมาก/น้อยเกินไป [ระบุ] (1-5) มีรสเปรี้ยวพอเหมาะ (6-10) รสหวาน มีรสหวานมาก/น้อยเกินไป [ระบุ] (1-5) มีรสหวานดีแล้ว (6-10) ความเค็ม ไม่มีความเค็ม/มีมากเกินไป [ระบุ] (1-5) มีความเค็มเล็กน้อย (6-10)			
บอด้ (10 คะแนน)	คล้ายน้ำผสมแอลกอฮอล์ (1-5) เป็นไว้น้ำมีกรดและแอลกอฮอล์ (6-10)			

หมายเหตุ : [ระบุ] หมายถึง โปรดระบุว่าเป็น/อ่อน/มาก/น้อย

ชื่อเล่น _____

ขอบคุนเค้

2. แบบทดสอบการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสไว้น้ำผึ้งผลไม้แบบ scoring test

วันเดือนปี _____ เวลา _____ ชื่อ-นามสกุล _____ เพศ _____
 โปรดพิจารณาคุณลักษณะและชิมไว้น้ำที่เสนอ และให้คะแนนตามรายละเอียดที่กำหนดซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด (กรุณาดูหมายเหตุประกอบการพิจารณา)

คุณลักษณะ	รายละเอียด	รหัสตัวอย่าง		
ความใส (15 คะแนน)	ขุ่นเล็กน้อย (cloudy) (1-5) ใสแต่มีตะกอนเล็กน้อย (clear) (6-10) ใสเป็นประกาย (brilliant) (11-15)			
สี (15 คะแนน)	สีเข้ม/อ่อนเกินไป [ระบุ] (1-7) สีดีแล้ว (8-15)			
กลิ่น (30 คะแนน)	กลิ่นน้ำผึ้ง ไม่มีกลิ่นน้ำผึ้ง (1-5) มีกลิ่นน้ำผึ้งเล็กน้อย (6-9) มีกลิ่นน้ำผึ้งแรง (10) กลิ่นผลไม้ ไม่มีกลิ่นผลไม้ (1-5) มีกลิ่นผลไม้เล็กน้อย (6-9) มีกลิ่นผลไม้แรง (10) กลิ่นน้ำส้มสายชู/กลิ่นแอลกอฮอล์ : SO ₂ , ยีสต์ ฯ มีกลิ่นตั้งกล่าวจัดเจน (1-5) มีกลิ่นตั้งกล่าวล็กน้อย (6-9) ไม่มีกลิ่นตั้งกล่าว (10)			
รส (30 คะแนน)	รสเปรี้ยว มีรสเปรี้ยวมาก/น้อยเกินไป [ระบุ] (1-5) มีรสเปรี้ยวพอเหมาะ (6-10) รสหวาน มีรสหวานมาก/น้อยเกินไป [ระบุ] (1-5) มีรสหวานดีแล้ว (6-10) ความเค็ม ไม่มีความเค็ม/มีมากเกินไป [ระบุ] (1-5) มีความเค็มเล็กน้อย (6-10)			
บอติ (10 คะแนน)	คล้ายน้ำผสมแอลกอฮอล์ (1-5) เป็นไว้น้ำมีกรดและแอลกอฮอล์ (6-10)			

หมายเหตุ : [ระบุ] หมายถึง โปรดระบุว่าเป็น/อ่อน/มาก/น้อย

ชื่อเสนอแนะ _____

ขอบคุนเค้

3. แบบทดสอบการประเมินคุณภาพทางประสาทมัลลิวน้ำผิวง

วันเดือนปี _____ เวลา _____ ชื่อ-นามสกุล _____ เพศ _____

โปรดพิจารณาคุณลักษณะและชิมไวน์ที่เสนอ และให้จัดอันดับตามความชอบ (ranking) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยอันดับที่ 1 หมายถึง ชอบมากที่สุด และ อันดับที่ 3 หมายถึง ชอบน้อยที่สุด

อันดับที่

ตัวอย่างไวน์หมายเลข

1 (ชอบมากที่สุด)

2

3 (ชอบน้อยที่สุด)

ข้อเสนอแนะ _____

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. แบบทดสอบการประเมินผลทางประสาทสัมผัสไว้น้ำผึ้งผลไม่อย่างแรงแบบ scoring test

วันเดือนปี _____ เวลา _____ ชื่อ-นามสกุล _____ เพศ _____
 โปรดพิจารณาคุณลักษณะและชิมไว้น้ำที่เสนอ และให้คะแนนตามรายละเอียดที่กำหนดซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด (กรุณาตีความเหตุประกอบการพิจารณา)

คุณลักษณะ	รายละเอียด	รหัสตัวอย่าง			
ความใส (15 คะแนน)	ขุ่นเล็กน้อย (cloudy) (1-5) ใสแต่มีตะกอนเล็กน้อย (clear) (6-10) ใสเป็นประกาย (brilliant) (11-15)				
สี (15 คะแนน)	สีเข้ม/อ่อนเกินไป [ระบุ] (1-7) สีดีแล้ว (8-15)				
กลิ่น (30 คะแนน)	กลิ่นน้ำผึ้ง ไม่มีกลิ่นน้ำผึ้ง (1-5) มีกลิ่นน้ำผึ้งเล็กน้อย (6-9) มีกลิ่นน้ำผึ้งแรง (10) กลิ่นผลไม้ ไม่มีกลิ่นผลไม้ (1-5) มีกลิ่นผลไม้เล็กน้อย (6-9) มีกลิ่นผลไม้แรง (10) กลิ่นน้ำส้มสายชู/กลิ่นแอลกอฮอล์ : SO ₂ , ยีสต์ ฯ มีกลิ่นดังกล่าวชัดเจน (1-5) มีกลิ่นดังกล่าวเล็กน้อย (6-9) ไม่มีกลิ่นดังกล่าว (10)				
รส (30 คะแนน)	รสเปรี้ยว มีรสเปรี้ยวมาก/น้อยเกินไป [ระบุ] (1-5) มีรสเปรี้ยวพอเหมาะ (6-10) รสหวาน มีรสหวานมาก/น้อยเกินไป [ระบุ] (1-5) มีรสหวานดีแล้ว (6-10) ความเค็ม ไม่มีความเค็ม/มีมากเกินไป [ระบุ] (1-5) มีความเค็มเล็กน้อย (6-10)				
แอลกอฮอล์ (10 คะแนน)	มีปริมาณแอลกอฮอล์มาก/น้อยเกินไป [ระบุ] (1-5) มีปริมาณแอลกอฮอล์พอเหมาะ (6-10)				
บอติ (10 คะแนน)	คล้ายน้ำผสมแอลกอฮอล์ (1-5) เป็นไว้น้ำมีกรดและแอลกอฮอล์ (6-10)				

หมายเหตุ : [ระบุ] หมายถึง โปรดระบุว่าเป็น/อ่อน/มาก/น้อย

ข้อเสนอแนะ _____

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ค

ข้อมูลการวิจัย

ตารางที่ ค.1 ค่าเฉลี่ยปริมาณของแข็งที่ละลายได้กับระยะเวลา ที่ใช้ในการหมักโดยเชื้อยีสต์ต่างสายพันธุ์ เมื่อไม่เติมสารอาหาร

ระยะเวลา (วัน)	ค่าเฉลี่ยปริมาณของแข็งที่ละลายได้ (°Brix)		
	Montrachet ^a	Pasteur Champagne ^b	Epernay 2 ^c
1	23.0 ± 0.10	23.0 ± 0.00	23.0 ± 0.07
2	21.2 ± 0.21	21.1 ± 0.14	22.8 ± 0.07
3	21.1 ± 0.14	20.6 ± 0.28	21.5 ± 0.00
6	19.3 ± 0.28	17.2 ± 0.21	21.4 ± 0.28
8	17.3 ± 0.14	15.9 ± 0.28	19.7 ± 0.19
13	15.2 ± 0.15	12.9 ± 0.07	18.4 ± 0.17
15	14.4 ± 0.07	12.1 ± 0.16	16.1 ± 0.00
17	13.5 ± 0.22	11.3 ± 0.19	15.3 ± 0.12
20	12.1 ± 0.11	9.9 ± 0.27	14.4 ± 0.24
22	11.4 ± 0.23	9.4 ± 0.08	13.1 ± 0.12
24	11.0 ± 0.26	9.0 ± 0.17	12.5 ± 0.29
27	10.5 ± 0.00	8.7 ± 0.21	12.1 ± 0.09
31	9.3 ± 0.14	7.6 ± 0.18	10.7 ± 0.20

^a Montrachet = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Montrachet

^b Pasteur Champagne = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Pasteur Champagne

^c Epernay 2 = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Epernay 2

ตารางที่ ค.2 ค่าเฉลี่ยปริมาณร้อยละแอลกอฮอล์ที่ได้กับระยะเวลา ที่ใช้ในการหมักไวน์น้ำผึ้ง โดยเชื้อยีสต์ต่างสายพันธุ์

ระยะเวลา (วัน)	ค่าเฉลี่ยปริมาณร้อยละแอลกอฮอล์(v/v)		
	Montrachet ^a	Pasteur Champagne ^b	Epernay 2 ^c
3	2.49 ± 0.15	2.65 ± 0.10	1.86 ± 0.07
6	3.28 ± 0.04	3.99 ± 0.21	2.83 ± 0.10
8	4.16 ± 0.28	4.81 ± 0.17	3.83 ± 0.00
13	4.98 ± 0.03	5.60 ± 0.17	4.40 ± 0.14
15	5.89 ± 0.07	6.67 ± 0.14	5.20 ± 0.10
17	6.47 ± 0.17	7.35 ± 0.07	5.90 ± 0.28
20	6.97 ± 0.11	8.02 ± 0.07	6.20 ± 0.09
22	7.28 ± 0.14	8.40 ± 0.21	6.51 ± 0.14
24	7.50 ± 0.07	8.65 ± 0.13	6.76 ± 0.20
27	7.71 ± 0.14	8.90 ± 0.00	6.90 ± 0.03
29	9.31 ± 0.09	9.31 ± 0.16	7.06 ± 0.13
31	8.01 ± 0.17	9.42 ± 0.20	7.19 ± 0.14

^a Montrachet = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Montrachet

^b Pasteur Champagne = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Pasteur Champagne

^c Epernay 2 = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Epernay 2

ตารางที่ ค.3 องค์ประกอบทางเคมีของไวน์น้ำผึ้งที่หมักโดยเชื้อยีสต์ต่างสายพันธุ์ เมื่อเวลาต่าง ๆ

ระยะเวลา (วัน)	องค์ประกอบทางเคมี	Montrachet ^a	Pasteur Champagne ^b	Epernay 2 ^c
1	glycerol, g/100 ml	0	0	0
	ethyl acetate, mg/L	0	0	0
	acetaldehyde, mg/100 ml	0	0	0
	total titratable acidity, g/100 ml (as citric acid)	0.238	0.238	0.238
	volatile acid, g/100 ml (as acetic acid)	0	0	0
	non-volatile acid, g/100 ml (as citric acid)	0.238	0.238	0.238
	7	glycerol, g/100 ml	0.37	0.48
ethyl acetate, mg/L		32.9	29.7	22.7
acetaldehyde, mg/100 ml		0	0	0
total titratable acidity, g/100 ml (as citric acid)		0.421	0.339	0.314
volatile acid, g/100 ml (as acetic acid)		0.021	0.019	0.013
non-volatile acid, g/100 ml (as citric acid)		0.400	0.320	0.301

ตารางที่ ค.๑(ต่อ) องค์ประกอบทางเคมีของไวน์น้ำผึ้งที่หมักโดยเชื้อยีสต์ต่างสายพันธุ์ เมื่อเวลาต่าง ๆ

ระยะเวลา (วัน)	องค์ประกอบทางเคมี	Montrachet ^a	Pasteur Champagne ^b	Epernay 2 ^c
14	glycerol, g/100 ml	0.49	0.63	0.45
	ethyl acetate, mg/L	96.6	89.2	50.6
	acetaldehyde, mg/100 ml	0	0	0
	total titratable acidity, g/100 ml (as citric acid)	0.594	0.552	0.570
	volatile acid, g/100 ml (as acetic acid)	0.062	0.559	0.577
	non-volatile acid, g/100 ml (as citric acid)	0.532	0.500	0.510
	21	glycerol, g/100 ml	0.60	0.79
ethyl acetate, mg/L		87.7	76.5	59.1
acetaldehyde, mg/100 ml		0	0	0
total titratable acidity, g/100 ml (as citric acid)		0.567	0.537	0.530
volatile acid, g/100 ml (as acetic acid)		0.029	0.024	0.019
non-volatile acid, g/100 ml (as citric acid)		0.538	0.513	0.511

^a Montrachet = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Montrachet

^b Pasteur Champagne = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Pasteur Champagne

^c Epernay 2 = เชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae สายพันธุ์ Epernay 2

ตารางที่ ค.4 องค์ประกอบทางเคมีของไวน์น้ำผึ้งผลไม้อย่างแรง เมื่อศึกษาปริมาณน้ำตาลและแอลกอฮอล์

ร้อยละ น้ำตาล (w/v)	ร้อยละ แอลกอฮอล์ (v/v)	glycerol (g/100 ml)	ethyl acetate (mg/L)	total titratable acidity (as citric acid) (g/100 ml)	volatile acid (as acetic acid) (g/100 ml)	non-volatile acid (as citric acid) (mg/L)	3-methyl- 1-butanol (mg/L)
0	11.5	0.50	102.0	0.659	0.026	0.622	43.7
0	14	0.63	104.5	0.632	0.026	0.606	46.2
0	16	0.79	106.4	0.617	0.024	0.593	48.9
0	18	0.92	109.7	0.594	0.019	0.575	51.6
2	11.5	0.47	101.3	0.632	0.026	0.606	43.0
2	14	0.61	104.0	0.597	0.025	0.572	45.8
2	16	0.71	106.2	0.579	0.022	0.557	49.0
2	18	0.90	109.1	0.552	0.018	0.534	49.8
4	11.5	0.46	100.8	0.614	0.026	0.588	42.5
4	14	0.54	103.7	0.588	0.023	0.565	45.0
4	16	0.66	105.6	0.579	0.022	0.557	47.9
4	18	0.86	108.8	0.570	0.016	0.554	49.0
6	11.5	0.41	100.2	0.605	0.025	0.580	42.4
6	14	0.54	103.4	0.597	0.024	0.577	44.9
6	16	0.64	104.9	0.561	0.023	0.538	47.0
6	18	0.84	108.2	0.526	0.015	0.511	48.0

ประวัติผู้เขียน

นางสาวมัญญา สมบูรณ์ทรัพย์ เกิดวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512 ที่กรุงเทพฯ
สำเร็จปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีทางอาหาร คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2533

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย